

Ily legénységben beálló fogyatékok pótlása iránt, a csendőr kerületi parancsnokságok közvetlenül az illetékes csapattest póttésztéhez fordulnak.

Mihelyt az elvezényelt tábori csendőrök a hadrakelt seregtől bevonulnak, a pótlásukra rendelkezésre bocsátott tartalékos altiszteket azonnal illetékes póttestükhöz vissza kell küldeni.

B. A hadtestek (honvéd kerületek) önálló mozgósítása.

7. §. Az önálló mozgósítás előkészítése.

1. **(Általában.)** Az általános mozgósításra vonatkozó rendelkezések, amennyiben azok az alább következő határozmányokkal nem változtatnak meg, önálló mozgósítás esetén is teljesen mérvadók.

2. **(Előmunkálatok.)** Az önálló mozgósításra külön mozgósítási előmunkálatok nem szerkesztetnek, hanem az önálló mozgósításra vonatkozó esetleges eltérések az általános mozgósításra érvényes előmunkálatok megfelelő részeinél tárgyalatnak.

8. §. Az önálló mozgósítás terjedelme.

1. **(Általában.)** Valamely hadtest önálló mozgósításával mindenkor egyidejűleg történik a hozzátartozó honvéd kerület önálló mozgósítása is, mellyel egyidejűleg a népfölkelés föl- és behívása is az illető honvéd kerületben teljes terjedelemben, a többi honvéd kerületekben pedig a még azonkívül szükséges terjedelemben bekövetkezik.

2. **(A honvéd kerületek összefüggése a hadtestekkel, önálló mozgósítás esetén.)** Az önálló mozgósítást illetőleg a honvéd kerületek a következőképen tartoznak az egyes hadtestekhez:

A budapesti I. honvéd kerület a budapesti 4. hadtesthez ;

a szegedi II. honvéd kerület a temesvári 7. hadtesthez ;

a kassai III. honvéd kerület a kassai 6. hadtesthez ;

a pozsonyi IV. honvéd kerület a pozsonyi 5. hadtesthez ;

a kolozsvári V. honvéd kerület a nagyszebeni 12. hadtesthez ;

a zágrábi VI. honvéd kerület a zágrábi 13. hadtesthez.

Annál a csendőr kerületnél, melynek területe két- vagy több honvéd kerület területére terjed ki, önálló mozgósítás esetén, csak a mozgósító honvéd kerület területén állomásozó csendőrparancsnokságok végzik a mozgósítás esetére előirt teendőket.

9. §. Az önálló mozgósítás elrendelése.

1. **(A mozgósítási parancs tartalma.)** A legfelsőbb rendeletre kiadandó mozgósítási parancs a honvéd kerületi parancsnokság székhelyével megjelöli azt a honvéd kerületet (kerületeket), amelynek önállóan kell mozgósítani és megjelöli az első mozgósítási napot.*)

Például: „Ő Felsége Kolozsvár mozgósítását elrendelte. Első mozgósítási nap (egy meghatározott naptári nap).“

E parancsra a kolozsvári honvéd kerület területén állomásozó csendőr kerület (kerületek) illetőleg annak (azoknak) az önálló mozgósítás által érdekelt parancsnokságai stb. a mozgósítás esetén reájuk háramló teendőket végrehajtják.

2. **(A mozgósítási parancs kiadása.)** A mozgósítási parancs kiadására, továbbítására, átvételének elismerésére, továbbá a parancsok és átvételi elismervények előkészítésére ugyanazok a határozmányok mérvadók, mint általános mozgósítás esetén. (3. §.)

A mozgósítási parancs átvételéről szóló jelentés a következő példa szerint szövegezendő:

„Kolozsvár mozgósítását elrendelő parancsot -én óra perckor átvettem. Első mozgósítási nap“

Azok a csendőrparancsnokságok, melyek nem állomásoznak az önálló mozgósítást elrendelő parancsban megnevezett honvéd kerület területén s így az önálló mozgósítás által érdekelve nincsenek, a mozgósítási parancsot csak tudomásul veszik, illetve azt továbbítják.

3. **(A mozgósítási parancs kihirdetése.)** A közigazgatási hatóságok az önálló mozgósítás elrendelését az önállóan mozgósító hadtest, illetve az avval együtt mozgósító honvéd kerület területén, zöld színű mozgósítási hirdetményekkel hirdetik ki.

Ezek a hirdetmények minden sarkukban nagy nyomással vastagon nyomtatott B, P, K, T, N vagy Z betük valamelyikével vannak megjelölve.

A hadtest területek a honvéd kerületek területével teljesen azonosak. Kivételt csak Fiume város képez, mely a 13. hadtesthez,

*) A mozgósítási parancsban „mozgósítás“ alatt mindig a népfölkelés föl- és behívása is értendő.

de a budapesti I. honvéd kerülethez tartozik. A fiumei honvéd és népfölkelő alakulások tehát a budapesti I. honvéd kerület önálló mozgósításakor mozgósítanak.

4. **(A népfölkelés fölhívása és behívása.)** A népfölkelésnek valamely honvéd kerület önálló mozgósításakor a magyar szent korona országaiban a honvédelem érdekei által megkövetelt mérvben való felhívása a hivatalos lapokban u. m. a „Budapesti Közlöny“-ben és a „Narodne Novine“-ben közzétételük.

A népfölkelésre kötelezettek behívása az önálló mozgósítás által érintett honvéd kerületben piros színű „Hirdetmény a népfölkelés fölhívására és behívására“ falragaszon hirdettetik ki.

Ezek a hirdetmények mindnégy sarkukban nagy nyomással vastagon nyomtatott D betűvel vannak megjelölve.

A népfölkelésnek a szükséges terjedelemben való behívása az önálló mozgósítás által nem érintett területen piros színű behívójegyekkel történik.

5. **(A hirdetmények ellenőrzése.)** Amennyiben önálló mozgósítás elrendelésekor a kifüggesztett zöld mozgósítási hirdetmények nem volnának mind a négy sarkukban a nagy nyomással vastagon nyomtatott B, P, K, T, N vagy Z betűk valamelyikével, illetve a piros színű „Hirdetmény“-ek „a népfölkelés föl- és behívására“ a D betűvel megjelölve, azok eltávolítandók, a kifüggesztést eszközölt egyén kinyomozandó és minderről az illetékes közigazgatási hatóságnak jelentés teendő.

10. §. A csendőrség teendői valamely hadtest (honvéd kerület) önálló mozgósítása esetén.

Az önálló mozgósítás által érdekelt csendőrségi parancsnokságok mozgósítási teendőiket általában az A. fejezet 4. és 5. §-ában foglaltak szerint hajtják végre.

A csendőrség iskoláinak, tanfolyamainak stb. esetleges feloszlata iránt a honvédelmi minister a belügyministerrel egyetértőleg külön intézkedik.

11. §. Táborig csendőrség.

1. **(Igénylés.)** A magasabb parancsnokságok részére szükséges tábori csendőrszemélyzetet önálló mozgósítás esetén az önállóan mozgósító hadtest parancsnokság attól a csendőr kerületi parancsnokságtól fogja igényelni, amelyik ezt a személyzetet általános mozgósítás esetén kiállítani hivatva van.

2. **(Utbandítás.)** A csendőr kerületi parancsnokságok ennek alapján intézkednek, hogy a már békében kijelölt tábori csendőr-személyzet az illető hadtestparancsnokság(ok) megkeresései alapján a kellő időben utbandítottassék. (6. §. 1. p.)

3. **(Pótlás.)** A tábori csendőrlegénységnek utbandítása által az illető csendőr kerületnél (kerületeknél) gyalog- és lovascsendőrökben beálló fogyatékok pótlására általános mozgósítás esetére kijelölt cs. és kir. közöshadseregbeli és honvéd tartalékos altisztek, az önálló mozgósítás által érintett cs. és kir., valamint m. kir. honvéd gyalog- és lovascsapattestek által, az illető csendőr kerületi parancsnokságnak épügy adandók át, mint általános mozgósításkor.

Ha ez a személyzet a fogyatékok pótlására nem elegendő, akkor a csendőr kerületi parancsnokságok erről a honvédelmi miniszternek jelentést tesznek, ki a szükséges kiegyenlítés tárgyában a hadügyminiszterrel egyetértőleg intézkedik.

C. Bosznia-Hercegovina és Dalmácia önálló mozgósítása.

12. §. A mozgósítás terjedelme.

1. **(Nemténylegesek és népfölkelésre kötelezettek behívása.)** B.-H.-D. önálló mozgósításakor, a Magyarország területéről kiegészítést nyerő és békében B.-H.-D. területén állomásozó közös hadseregbeli csapatrészek nemtényleges legénysége, továbbá azok állományának kiegészítéséhez szükségelt honvéd- és népfölkelésre kötelezett egyének is behivatnak.

2. **(A népfölkelés föl- és behívása.)** A népfölkelésnek a magyar szent korona országaiban a mozgósítás elrendelésével egyidejűleg a honvédelem érdekei által megkövetelt mérvben bekövetkező föl-hívása a hivatalos lapokban u. m. a „Budapesti Közlöny“-ben és a „Narodne Novine“-ben közzétételük. A népfölkelésre kötelezettek behívása a szükséges mérvben piros színű behívójegyek által történik.

13. §. A mozgósítás elrendelése.

1. **(A mozgósítási parancs tartalma.)** A legfelsőbb rendeletre kiadandó mozgósítási parancs a következőkép hangzik:

„Ő Felsége Bosznia, Hercegovina és Dalmácia mozgósítását

elrendelte. Első mozgósítási nap “ (egy meghatározott naptári nap.)

2. **(A mozgósítási parancs kiadása.)** A mozgósítási parancs kiadására és átvételének elismerésére, továbbá a parancsok és átvételi elismervények előkészítésére nézve a 9. §. határozmányai érvényesek.

14. §. Táborig csendőrség.

B.-H.-D. önálló mozgósítása esetén a m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrség táborig csendőröket nem állit ki.

D. Mozgósítás B háboru esetben.

15. §. A mozgósítás elrendelése.

1. **(A mozgósítási parancs tartalma.)** B háboru esetben kiadandó mozgósítási parancs megjelöli azokat a honvéd kerületeket (B.-H.-D.) melyeknek „önállóan“ kell mozgósítaniok, tudtul adja, hogy a B háborueset bekövetkezett és meghatározza az első mozgósítási napot.

A B háborueset bekövetkezésekor kiadandó mozgósítási parancs pl. a következőkép hangzik :

„Ő Felsége Zágráb, Bosznia, Hercegovina és Dalmácia mozgósítását elrendelte. B háboru. Első mozgósítási nap . . . “ (egy meghatározott naptári nap.)

2. **(A mozgósítási parancs kiadása.)** A mozgósítási parancs kiadására és átvételének elismerésére, továbbá a parancsok és átvételi elismervények előkészítésére nézve a 9. §. határozmányai érvényesek.

3. **(A mozgósítási parancs kihirdetése.)** B háboru esetén a mozgósítási parancs az érintett honvéd kerületek területén ugyanazokkal a hirdetményekkel tétetik közhirré, mint az önálló mozgósítás.

Ebből kifolyólag a mozgósítási parancs kihirdetésének ellenőrzésére nézve a 9. §. 3. és 5. pontjában foglaltak mérvadók.

4. **(A népfölkelés föl- és behívása.)** A népfölkelés föl- és behívására a 9. §. 4. pontja alatt foglaltak mérvadók.

16. §. A csendőrség teendői.

A B háboruesetben önállóan mozgósító honvéd kerületek területén állomásozó csendőrségi parancsnokságok mozgósítási teendőiket általában az A. fejezet 4. §-ában foglaltak szerint hajtják végre.

A csendőrség iskoláinak, tanfolyamainak stb. esetleges felosztása iránt a honvédelmi minister a belügyministerrel egyetértőleg külön intézkedik.

17. §. Tábori csendőrség.

1. **(Átadás.)** A B háborúesetben mozgósító magasabb parancsnokságoknak a tábori csendőrszemélyzet úgy adandó át, mint a hogyan az önálló mozgósítás esetére előírva van.

2. **(Pótlás.)** A tábori csendőrök pótlására rendelt tartalékos altisztekre vonatkozólag ugyancsak az önálló mozgósítás esetére előírtak mérvadók.

E. Népfölkelés fölhevása, behívása és alkalmazása a mozgósítás kihirdetése előtt.

(A csendőrség állományának felemelése.)

1. **(Elosztás.)** Az 1886. évi XX. törvénycik 4. §-a alapján a m. kir. népfölkelés a következő célokra lesz már a mozgósítás elrendelése előtt, illetőleg állományfelemelés (esetleg felriasztás) esetén fölhevendő, behívandó és alkalmazandó:

a) Vasutbiztosításra.

b) Tengerpartvédelemre.

c) Határőrizetre.

d) Az ország belsejében levő csendőrőrsök megerősítésére.

a d. a), b) és c). Erre vonatkozólag külön utasítások intézkednek.

a d. d) Mozcósítás elrendelése előtt, továbbá mozcósításkor és a háboru folyama alatt a csendőrségre háramló sokoldalú szolgálataok sikeres teljesíthetése céljából a honvéd kerületek a csendőr kerületeknek a következő számú népfölkelő legénységet utalják át, u. m.:

Az I. honvéd kerületi parancsnokság a III. csendőr kerületi parancsnokságnak	415 főt.
Az I. honvéd kerületi parancsnokság a VI. csendőr kerületi parancsnokságnak	225 „
A II. honvéd kerületi parancsnokság a II. csendőr kerületi parancsnokságnak	800 „
A II. honvéd kerületi parancsnokság a VIII. számú csendőr kerületi parancsnokságnak	220 „

A III. honvéd kerületi parancsnokság a III. csendőr csendőr kerületi parancsnokságnak	115 „
A III. honvéd kerületi parancsnokság a IV. csendőr kerületi parancsnokságnak	400 főt.
A III. honvéd kerületi parancsnokság az V. csendőr kerületi parancsnokságnak	67 „
A III. honvéd kerületi parancsnokság a VIII. csendőr kerületi parancsnokságnak	100 „
A IV. honvéd kerületi parancsnokság az V. csendőr kerületi parancsnokságnak	173 „
A IV. honvéd kerületi parancsnokság a VI. csendőr kerületi parancsnokságnak	225 „
Az V. honvéd kerületi parancsnokság az I. csendőr kerületi parancsnokságnak	400 „
Az V. honvéd kerületi parancsnokság a VII. csendőr kerületi parancsnokságnak	680 „
A VI. honvéd kerületi parancsnokság a m. kir. horvát-szlavon csendőr parancsnokságnak	700 „
Összesen	4.520 fő.

Az átutalandó legénység lehetőleg olyanokból választatik, kik a csendőrségnél már szolgáltak, a magyar, illetve horvát szolgálati nyelvet birják, nagyobb menetekre feltétlenül képesek és — különösen nemzetiségi vidékeken — teljesen megbízhatók.

2. **(Elrendelés.)** A m. kir. népfölkelésnek a fentemlitett célokra való fölhívása az 1886. évi XX. törvénycikk 4. §-a értelmében történik és a hivatalos lapokban u. m. a „Budapesti Közlöny“-ben és a „Narodni Novine“-ben fog közzététetni.

Amennyiben a népfölkelésnek itt tárgyalt igénybevétele nem már mozgósítás előtt történnék, a fent jelzett valamennyi célra szolgáló népfölkelő egyéneknek kiállítása a mozgósítással egyidejűleg történik, az illető mozgósítási parancs terjedelmében.

A már mozgósítás elrendelése előtt foganatosítandó vasutbiztosítás, tengerpartvédelem, határőrizet és a belterületen levő csendőr-örsök megerősítésének elrendelése mindig külön parancsra történik. Ezt a parancsot a honvédelmi minister táviratilag rejtjelezve (Budapesten írásban) kiadja a csendőr kerületi parancsnokságoknak továbbá tudomásul vétel végett a m. kir. belügyministernek és a csendőrségi felügyelőnek.

VI	225
VII	686
VIII	320
	700

A csendőr kerületi parancsnokságok táviratilag, rejtjelezve (helyben írásban) továbbítják a parancsot az érdekelt csendőr szárny-, szakasz-, járás-*) és őrsparancsnokságoknak. Azoknak az őrs-(járás*)-parancsnokságoknak, melyek a háromjegyű rejtjelkulccsal ellátva nincsenek, ez a parancs az előjáró szakaszparancsnokság által írásban (express) adandó ki.

E parancs szövege a következő lehet:

Általános mozgósítás előtt pld.:

„Vasutbiztosítás, tengerpartvédelem, határőrizet, csendőrőrsök megerősítése népfölkelés által foganatosítandó“.

Vagy pld.:

„Vasutbiztosítás népfölkelés által foganatosítandó“.

Önálló mozgósítás előtt pld.:

„Vasutbiztosítás, határőrizet, csendőrőrsök megerősítése Kassa népfölkelés által foganatosítandó“.

Vagy pld.:

„Csendőrőrsök megerősítése Kassa népfölkelés által foganatosítandó“.

E parancsok átvételének elismerésére (rejtjelezve, a háromjegyű rejtjelkulccsal el nem látott őrsök (járások*) által pedig írásban), továbbá a parancsok és átvételi elismervények előkészítésére ezen utasítás 3. §-ában foglalt határozmányok mérvadók.

A honvéd kerületi parancsnokságok a csendőr kerületi parancsnokságokkal egyetértőleg a fenti legénység kiutalását már békében olyképen foganatosítják, hogy a szükségelt legénység az alkalmaztatási helyekről illetve azok közeléből vétessék és az egyes népfölkelő parancsnokságok állandóan ugyanazt a számú legénységet adják.

3. (Nyilvántartás.) A kijelölt legénységről a népfölkelő parancsnokság egy névjegyzéket szerkeszt, melyet állandóan nyilvántartani köteles. E célból ebből a névjegyzékből minden év február havának végén kivonatok küldendők az illetékes csendőr kerületi parancsnokság útján annak a csendőr őrsnek, melynek körletében a kijelölt népfölkelők állandóan tartózkodnak. A csendőr őrsparancsnok járőrmenetei alkalmával minden negyed évben személyesen keresse fel ebbe a névjegyzékbe felvett népfölkelésre kötelezetteket, győződjék meg arról, hogy azok az ajánlati lapokat megkapták és értik-e az ajánlati lapokban foglalt rendelkezéseket, egészségesek, hadi szolgál-

*) Őrs állomáson kívüli.

latokra alkalmasak-e, erkölcsi, valamint megbízhatóság tekintetében kifogás alá nem esnek-e, a megjelölt helyen tartózkodnak és a magyar illetőleg a horvát nyelvet birják-e? A tapasztalt változások az illetékes népfölkelő parancsnokságnak esetről-esetre szolgálati uton tudomására hozandók.

Behívás esetén, — a mi fehér színű behívójegyekkel történik —, ezeknek népfölkelésre kötelezetteknek bevonulását szorgalmazza és ellenőrzi illetve, járőrök által szorgalmaztassa és ellenőriztesse.

A csendőr kerületek az átutalandó népfölkelő legénységet az előrelátható szükséghez képest számszerint az egyes szárnyakra, a szárnyak pedig az őrsökre osztják el. Az elosztás, valamint e legénységnek állományba vétele körüli teendők, a mozgósítási előmunkálatokban tárgyalatnak.

Figyelem fordítandó arra, hogy az egyes őrsökre lehetőleg csak az őrsparancsnoknál alacsonyabb rendfokozatu egyének osztassanak be.

A legénység elosztása akként történjék, hogy azt lehetőleg ne kelljen megváltoztatni.

Ez a legénység az őrsökre e legszükségesebb czikkekkel fölruházva, fölszerelve és fölfegyverezve fog bevonulni.

A még szükséges intézkedéseket a honvéd kerületi parancsnokságok az illető csendőr kerületi parancsnoksággal egyetértőleg teszik meg.

Ha egyes csendőr kerületek ezen az állományfelemelésen felül előre nem látott okok következtében még nagyobb számú karhatalmi megerősítésre szorulnak, úgy arról a m. kir. belügyminister urnak adott esetben sürgős jelentést tesznek. (5. §. 2. pont m. alpont.)

4. (Fegyelem- és szolgálatkezelés.) A csendőrség állományának felemelésére bevonult legénység a csendőrségnél való alkalmazás tartama alatt fegyelmi és büntetőjogi szempontból ugyanolyan elbánás alá esik, mint a csendőr legénység. Az állományfelemelés által megerősített őrs parancsnoka előljárója valamennyi oda beosztott legénységnek és valamennyi alárendelt legénység felett — kivéve a nálánál magasabb rendfokozatu, vagy rangidősebb altiszteket — a kikülönített altiszt fegyelmi jogát gyakorolja. (Szolg. Szab. I. Rész 664. pont.) Utóbb említett altisztek fegyelmi kihágásairól az előljáró szakaszparancsnokságnak az őrsparancsnok jelentést tesz.

Az időlegesen távollevő őrsparancsnokot, a kinevezett őrsparancsnok helyettes és ha ez nem volna jelen, akkor a legidősebb csendőr helyettesíti.

Járőrvezetőkül az őrs viszonyaival ismerős csendőrök alkalmazandók. Ilyenek hiányában a járőrnek legalább egy tagja a helyi és személyi viszonyokkal ismerős legyen.

5. **(Elhelyezés.)** Az állományfelemelésre bevonult legénység elvileg az őrs-laktanyában helyezendő el, mely célra — szükség-szerű elhelyezésképen — a laktanya minden helyiségét — kamra, szin, esetleg a padlást is, — igénybe kell venni.

A laktanyában el nem helyezhető legénység részére a laktanya közvetlen közelében levő valamelyik erre alkalmas épületben átvo-nulási szállásról kell gondoskodni.

A szükséges fekhelyeket, takarókat stb. a községi előljárástól kell kérni.

6. **(Illetékek.)**

1. Zsold a „Cs.—2.“ jelz. „Illetékszabályzat a m. kir. csendőrség számára“ 27. §-a szerint fejenkint naponta 2 korona 46·6 fillér, mely illeték a csendőrséghez való beérkezés napjával esedékes és minden hó 1-én, 5-én, 11-én, 16-án és 21-én öt-öt napra, 26-án pedig a hó többi napjaira előre kifizetendő.

2. Vezénylési pótdíj a 12 órán túl terjedőleg az állomáshely-től távol teljesített szolgálatért 12 óránként, fejenként 1 (egy) korona. („Cs.—2.“ 42. §.)

3. Szállítási eszközök és utazási illetékek szolgálati utazások-nál a fentjelzett szabályzat 47. § határozmányai szerint a leg-alsóbb csendőrségi rendfokozat részére megállapított kiszabat szerint illetékesek.

Az ebből felmerülő költség a Magyarország területén szolgál-atot teljesítő népfölkelő legénység után a belügyi tárcát fogja terhelni.

Horvát-Szlavonország területén e szolgálatot teljesítő legén-yseg után felmerülő költség elszámolására nézve külön fog intéz-keedés tétetni.

7. **(Élelmezés.)** A bevonult legénység élelmezése a többi csendőr legénység élelmezéséhez hasonlóan történik.

8. **(Okmány kezelés.)** E legénységnek az őrsre érkező személyi és erkölcsi okmányait az őrs a szárnyparancsnoksághoz terjeszti fel.

9. **(Oktatás.)** A bevonult legénységet, az őrsökön lehetőleg mielőbb a legszükségesebb elméleti és gyakorlati oktatásban kell részesíteni.

F. A csendőrség visszavonulása és alkalmazása a fegyveres erő kötelékében.

A csendőrségi parancsnokságok és egyének állomáshelyeiket parancs nélkül is elhagyhatják, ha az előrenyomuló ellenség által annyira szoríttatnak, hogy a fegyveres ellenállás már sikertelen. Az ellenség visszaverése vagy elvonulása után azonban állomáshelyeiket ismét elfoglalják és békeszolgálatukat folytatják.

Az állomás elhagyását, illetve újbóli elfoglalását az előljáró csendőr kerületi parancsnokságnak azonnal be kell jelenteni.

Az állomáshelyről visszavonult tisztek és a legénység elvileg a legközelebbi népfölkelő osztaghoz (csapathoz) csatlakozik, annak élelmezésébe lép és bevárja a további rendelkezéseket, (1886. évi XX. törvénycikk 2. §.).

A visszavonult tisztek és legénységi egyének csak akkor csatlakoznak közöshadseregbeli vagy honvéd csapathoz, ha a népfölkeléshez csatlakozni nem tudnak.

A népfölkeléshez csatlakozott csendőrség a helyi és terepviszonyok, valamint a lakósság körüli ismeretei folytán változó különleges feladatokkal, küldöncszolgálattal, stb. bizatik meg. A visszavonult csendőrségből osztagok alakíttatnak, melyek rendszeren a népfölkelő csapatok törzseihez osztatnak be. A csendőrségi osztagok esetleg tisztjeiknek vezetése alatt is alkalmazhatók.

Mielőtt az állomáshely elhagyatnék — ha kellő idő áll rendelkezésre — a visszamaradó javakkal a következőképen kell eljárni:

A csendőrség által lakott kincstári épület, vagy haszonbérben birt minden helyiség és annak berendezése, leltár mellett a közigazgatási hatóságnak — ott, ahol ilyen nincs, a községi előljáróságnak — megőrzés vagy felügyelet végett bizottságilag átadatik.

E célból az összes csendőrségi laktanyák berendezési tárgyairól a leltárak 3 példányban a laktanya parancsnok által már békében elkészítettnek. Ezeket a leltárakat az átadásnál úgy az átadó, mint az átvevő, aláírja. A leltárak egy példánya az átadónál, egy példánya az átvevőnél marad, egy példány pedig közvetlenül a belügyministerhez előterjesztendő.

A helyiségek átadása:

a) az őrs (különítmény)-parancsnokságnál:

Az összes berendezési tárgyak változatlanul a helyiségekben maradnak.

A laktanyacimtábla, az összes irodai segédletek és szolgálati könyvek stb. a mozgósítási rakaszba csomagoltatnak el.

A lepedők és párnahéjak, továbbá a legénység által el nem vihető tömegbeli, magánruházat és magántárgyak — ha utóbbiakról a tulajdonos másként nem intézkedik — szintén ládába (diszruhaláda, magánládák) csomagolva hagyatnak vissza.

Minden egyes ládába (rakaszba) legfelül egy csomagolási jegyet kell tenni, melyen a ládába helyezett tárgyakat megnevezve, számszerint fel kell tüntetni.

A ládákat (rakaszokat) az őrsparancsnok, illetve a tulajdonos valamint az átvevő pecsétjével több helyen le kell pecsételni s úgy, mint a többi berendezési tárgyakat a hatóságnak (községi előljárásságnak) átadni.

A közigazgatási vagyon értékesítendő s a pénz a részesek között arányosan elosztandó.

Az őrsparancsnok az átalányszámlakönyvet lezárja és az átalánypénztárban levő készpénzt magához veszi. Az összeget egy iv papírra feljegyzi s azt két csendőr — mint tanu — által aláírattja. Ez a feljegyzés az átalánypénz újbóli elhelyezése, illetőleg annak további kezelése alkalmával az őrsparancsnok igazolására szolgál.

Az őrsparancsnok a mozgósítási segédleteket, valamint a hírszerző szolgálatra és határőrizetre vonatkozó utasítást, az esetleg meglevő rejtjelkulcsokat és az őrs pecsétnyomóját magával viszi.

Távollevő csendőrök karabélyai elviendők. Az őrsön levő töltényeket az őrsparancsnok a legénység között szétosztja.

Lovas őrsökön a vezetéklovakat és az elvihető zabot el kell vinni, az el nem vihető lótápot pedig a hatóságnak (községi előljárásságnak) kell elismervény mellett átadni.

b) a szakaszparancsnokságoknál:

A szakaszparancsnok a mozgósítási utasítást, a mozgósítási segédleteket, valamint a hírszerzőszolgálatra és a határőrizetre vonatkozó utasítást, a rejtjelkulcsokat és a szakasz pecsétnyomóját magával viszi. A külszakaszparancsnok az irodai, fogdai stb. berendezési tárgyakkal úgy jár el, mint az őrsparancsnok.

c) a szárnyparancsnokságoknál:

A szárnyparancsnok a mozgósítási utasítást, a mozgósítási segédleteket, a hírszerzőszolgálatra és határőrizetre szóló utasítást, a titkos rejtjelkulcsokat, a szárnyállományba tartozó egyének erkölcsi

és személyi okmányait, valamint a szárny pecsétnyomóját magával viszi, egyébként pedig ép úgy jár el, mint a szakaszparancsnok.

A pénzkészletet a szárnyparancsnok, az őrsparancsnoknak előirt eljáráshoz hasonlóan, magával viszi, azt azonban lehetőleg az ország belterületén, illetőleg az ellenségtől távolabb fekvő adóhivatalnál nyugta és ellennyugta mellett beszolgáltatja.

A pénztárkulcsokat az üres és nyitott pénztárban vissza kell hagyni.

d) A csendőr kerületi parancsnokságoknál: A csendőr kerületi parancsnokságoknál, valamint a csendőr kerületek székhelyein levő alosztályoknál a visszavonulás esetén követendő eljárást adott esetben a honvédelmi minister szabályozza.

Ha egyes kerületeknél a honvédelmi minister intézkedéseinek bevárására idő nincs, úgy a szárnyparancsnokságoknál előirt eljárás mérvadó.

Ha az ellenség hirtelen előrenyomulása az őrs legénységét a laktanya váratlan elhagyására kényszeríti, vagy ha a laktanya azonnali elhagyása felsőbb helyről váratlanul elrendeltetnék, úgy a visszamaradó fegyverzet hasznavehetetlenné tétele és az élelmi cikkek megsemmisítése, a tölténykészlet elosztása, valamint a pénzkészlet elvitele után, a laktanyát be kell zárni s a kulcsot a községi előljáróságnak (rendőrkapitányságnak) átadni; ha pedig már ez sem lenne lehetséges, úgy az őrsparancsnok a laktanya kulcsát magával viszi s a laktanyát sorsára bizza.

Tiszti parancsnokságok székhelyein hasonló eljárás követendő.

Miután a lovas legénységnek — ha állomáshelyéről kiszorítottatik — a m. kir. honvéd lovasság részére rendszeresített lócövekre szüksége van, a mozgósítás elrendelése után minden egyes lovas csendőr részére a csendőr kerületi parancsnokság 1—1 lócövet a m. kir. központi ruhatártól ármegtérítés ellenében a csendőrségi javadalmasz terhére beszerezni és a lovas őrsöknek kiadni köteles.

2. (Illetékek.) Amíg az egyes csendőr egyének rendes állomáshelyükön tartózkodnak, addig háboru esetén is csak a rendes illetményeiket élvezik, ha azonban a fegyveres erőhöz csatlakoznak, akkor a katonai kincstár élelmezésébe lépnek. Ebben az esetben ugyanolyan rendfokozatszerű természetbeni járandóságokban részesülnek, melyek a fegyveres erő azon részének illetékesek, melyhez csatlakoztak, különben pedig előbbeni csendőrségi illetményeiket megtartják.

A szűkebb értelemben vett Magyarország területén állomásozó csendőrségi egyének visszamaradó családtagjainak szállás- és utazási járandóságai a „Cs—2.“ jelzetű „Illetékszabályzat a m. kir. csendőrség számára“ VI. fejezetében foglaltatnak. Horvát-Szlavonország területén állomásozó egyének családtagjaira vonatkozólag a „G—10.“ jelzetű „Illetékszabályzat a m. kir. honvédség számára“ II. Rész X. fejezete intézkedik.

G. A csapatok fölriasztása.

1. A csapatok fölriasztása abban áll, hogy a fölriasztás által érintett parancsnokságoknak és csapatoknak mozgósítási állomásai-
kon mielőbb (legkésőbb a fölriasztási parancs vételétől számított 12 óra múlva) békeállománnyal, de teljes hadi fölszereléssel, harc-
szerü alkalmazásra menetkészen kell lenniök.

2. Ha a fölriasztás a mozgósítás elrendelése előtt történik és az állandó távirószolgálat a 6. számú melléklet szerint még bevezetve nem volna, akkor a fölriasztási körlet hadtestparancsnokságai az e körlet állami táviróhivatalaiban szükséges meghosszabbított szolgálat elrendelésére az érdekelt posta- és táviró igazgatóságokat fölhívhatják.

3. A csapatok fölriasztásakor a csendőr őrsök azokat föladatuk teljesítésében hathatósan támogatni s minden katonai természetű hirt és észleletet a legközelebbi csapatparancsnoksággal közölni tartoznak, egyébként pedig a közbiztonsági szolgálat teljesítését folytatják.

A laktanya elhagyására az F fejezetben irtak mérvadók.

A határszéli őrsök teendőit a határőrizeti utasítás szabályozza.

H. Állami vagy egyéb értékes javak biztonságba helyezése.

8. számú melléklet. Az állami vagy egyéb értékes javak biztonságba helyezésére vonatkozó határozványokat a 8. számú melléklet tartalmazza.